

Studenten Waarde-vol Onderwijs in de thuiszorg

In mei 2019 gingen voor het eerst studenten Radicale Vernieuwing Waarde-vol Onderwijs® (RVWO) aan de slag in de thuiszorg, bij zorgorganisatie ActiVite. Praktijkopleider Marieke Harmes en studente Suzanne Witteman vertellen over de ervaringen. “Dit vraagt aardig wat zelfstandigheid van studenten.”

In 1997 behaalde Suzanne haar diploma Verzorgende Individuele Gezondheidszorg (niveau 3) en kreeg ze een baan in een verpleeghuis. Later stapte zij over naar een ziekenhuis en deed ze nog de opleiding tot verpleegkundige, niveau 4. Ongeveer 12,5 jaar geleden begon ze bij ActiVite in de thuiszorg. “Dat bevalt erg goed. In het ziekenhuis zijn de patiëntcontacten vaak erg kort. In de thuiszorg kom je langere tijd bij mensen achter de voordeur, waardoor je ze echt leert kennen”, vertelt ze. “Dat persoonlijke contact spreekt me aan. Het geeft veel voldoening als je merkt dat je echt iets voor een ander kunt betekenen. Dat had ik vorige week bijvoorbeeld nog, toen de echtgenote van een jong gestorven cliënt mij vertelde hoe blij ze was geweest met onze ondersteuning.”

Doorleren

Toch kriebelde het al wel een tijdje bij Suzanne. “Hoewel ik mijn werk nog altijd graag deed, merkte ik ook dat ik toe was aan een nieuwe uitdaging. Ik wil me graag verder ontwikkelen tot verpleegkundige niveau 6, zodat ik in de toekomst ook mag indiceren, maar ik hikte aan tegen de lange opleidingsduur van 3 jaar in het reguliere hbo én de bijkomende verplichting om minimaal 28

uur per week te werken. Dat leek me lastig te combineren met mijn gezin...”

Toen hoorde Suzanne dat er ook een mogelijkheid kwam om via de praktijk-leerroute RVWO de hbo-opleiding te gaan doen. “Ik was meteen geïnteresseerd en heb informatie ingewonnen. Toen bleek dat ik mij met mijn huidige ureninzet mocht inschrijven, heb ik me direct aangemeld!”

Leven herstructureren

Aanvankelijk vond Suzanne het spannend om weer een opleiding te volgen. “Ik vroeg me af of de theorie niet te hoog gegrepen zou zijn, maar dat valt mee. Wel is het een uitdaging gebleken om mijn leven te ‘herstructureren’, want naast mijn baan heb ik nu ook één lesdag per week en moet ik thuis studeren. Dat betekent dat de prioriteiten nu even anders liggen dan voorheen, namelijk bij mijn opleiding.” Ze vertelt, dat ze veel steun heeft aan haar studiegenoten. “De meesten werken al jaren in de zorg, we kunnen ons aan elkaar optrekken. We zijn zeer gemotiveerd en slepen elkaar er echt doorheen!”

Suzanne is erg enthousiast over RVWO, vooral omdat er een stevige link is tussen theorie en praktijk. “Je kunt wat je leert ook echt direct gebruiken.” Marieke geeft een voorbeeld: “Studenten moesten laatst een draaiboek maken voor een voorlichting over gezondheidsbevordering. Dan let ik erop, dat ze een draaiboek opstellen waar we echt iets aan hebben. En ik moedig studenten aan om hun presentatie vervolgens ook te geven voor publiek – bijvoorbeeld aan een groep cliënten/zorgvragers en hun mantelzorgers of eventueel een eigen team van verzorgenden en verpleegkundigen. Al vinden sommigen dat best een grote stap.”

Solistisch

Marieke werkt sinds januari 2019 als praktijkopleider bij ActiVite. Voorheen was ze

kinderverpleegkundige en praktijkopleider in een ziekenhuis. Het valt haar op hoe leergierig en gemotiveerd de RVWO-studenten zijn. “Zeker ook de hbo’ers. Zij gaan altijd direct aan de slag met hun opdrachten, kunnen goed aangeven wat ze willen leren én hoe ze dat willen doen. Bovendien zijn ze erg zelfstandig. Dat moet ook wel, want zij kunnen niet constant een beroep doen op werkbegeleiders. In de thuiszorg werk je solistisch. Alle studenten hebben eigen adressen en cliënten. Dat kan prima, want ze zijn allemaal doorstromers, met veel ervaring in de zorg. Maar als ze ondersteuning willen van hun vaste werkbegeleider, dan moeten ze dat dus zelf organiseren.” Suzanne geeft een voorbeeld. “Een van mijn leerdoelen is om te leren werken met het Omaha-zorgsysteem. Ik heb daarom een aantal middagen gepland, waarin mijn werkbegeleider mij hier wegwijs in maakt. Over een paar weken hoop ik dan zelfstandig de gezondheidstoestand en metingen van mijn cliënten te kunnen vastleggen in het systeem.” Marieke: “Het is de kunst te zorgen dat de hbo-studenten RVWO uit de thuiszorg de dingen kunnen leren die ze willen leren én moeten leren voor niveau 6. Hoe en wanneer kunnen studenten nieuwe competenties verwerven en laten zien? Voor mij is dat nog wel even zoeken.”

Uitdagingen

Gevraagd naar andere uitdagingen, vertelt Marieke dat het ook nog wel een puzzel is hoe je thuiszorgmedewerkers bij RVWO betreft. “Een uitgangspunt van RVWO is: alle medewerkers zijn ook werkbegeleider. In onze verpleeghuizen is dat al gerealiseerd. De medewerkers zijn goed op de hoogte van de inhoud van RVWO en velen hebben trainingen gehad om de studenten te ondersteunen. Dat is de thuiszorg – nog – niet zo. Tot nu toe praat ik de werkbegeleiders van de RVWO-studenten steeds bij en leg ik ze uit hoe ze bijvoorbeeld opdrachten kunnen beoordelen. We zijn nog aan het nadenken over hoe we binnen afzienbare tijd kunnen realiseren dat ook in de thuiszorg in principe alle medewerkers werkbegeleider zijn.”

Een laatste uitdaging noemt Marieke: de integratie van de verschillende elementen van het onderwijs. “De onderwijsmodules van LOI Hogeschool en de RVWO-colleges van de velddeskundigen stonden soms wat los van elkaar. Maar er wordt in de Werkgroep (hbo) waardevol onderwijs hard aan gewerkt om dit nog beter op elkaar af te stemmen.”

Tekst: Femke van den Berg (Bureau Bisontekst)